

29. maj

Sankt Paul VI, pave

Giovanni Battista Montini blev født den 26. september 1897 i landsbyen Concesio nær Brescia i Italien. Han blev præsteviet den 29. maj 1920 og var i kuriens tjeneste, indtil han blev udnævnt til ærkebiskop i Milano. Den 21. juni 1963 blev han valgt til Peters efterfølger; videreførte og afsluttede Det Andet Vatikankoncil og fremmede fornyelsen af det kirkelige liv, især liturgien, den økumeniske dialog og evangeliets forkyndelse i vor tids verden. Han døde den 6. august 1978.

Fællestekster for Kirkens hyrder, for en pave.

ANDEN LÆSNING

Af den hellige Paul VI's prædikener

(Ved det Andet Vatikankoncils afsluttende møde den 7. december 1965: AAS 58 (1966), s. 53, 55-56, 58-59)

Det er nødvendigt at lære mennesket at kende for at lære Gud at kende

Dette koncils såkaldte teocentriske og teologiske lære om menneskenaturen og verden tiltrækker sig menneskenes opmærksomhed, fordi denne lære ligesom udfordrer dem, der mener, at den er ude af trit med vor tidsalder. Ja, verden vil nok i første omgang anse læren for absurd, men vil senere – det er vi sikre på – erkende, at det er humant, fuldt af visdom og sågar gavnligt at tro på Gud. For uanset hvad så findes Gud, han eksisterer virkelig, han lever, han er en person, han er omsorgsfuld og fuld af godhed, ikke kun i sig selv, men især imod os. Han er vores skaber, vores sandhed, vores lykke; og det i sådan en grad, at når man stræber efter at rodfæste sit sind og hjerte i

Gud og hengiver sig til at betragte ham, så må det anses for det ædleste og mest fuldkomne, et menneske kan gøre, og noget, som efter vor opfattelse også i vor tid kan og bør være målestok for utallige andre former for menneskelig virksomhed.

Kirken, der her er samlet på et koncil, har nemlig ikke kun opmærksomheden rettet mod sig selv og sit nære forhold til Gud, men også på mennesket, sådan som mennesket virkelig fremstår i nutiden. Det vil sige som et levende menneske, der er opsat på at udvikle sig selv, og som ikke kun anser sig selv for værdig til al tænkelig opmærksomhed, men som ikke tøver med at opfatte sig selv som udgangspunkt og formål for alting. Hele dette fantastiske menneske, sådan som det fremstår udstyret med sine utallige sjælelige egenskaber, er blevet betragtet af koncilsfædrene, som også selv er mennesker, ja hyrder og brødre, fulde af levende omsorg og inderlig kærlighed. Det er det samme menneske, der stærkt begræder sin bedrøvelige skæbne, og som både før i tiden og i dag mener sig hævet over andre mennesker, og som derfor altid er vakkende og uautentisk, selvoptaget og overmodigt. Det er mennesket, der er utilfreds med sig selv, som griner og græder på samme tid. Det er mennesket, der er dygtigt til alt og let spiller enhver rolle. Mennesket, som er helt opslugt af videnskabelig forskning. Mennesket, der tænker, elsker, slider i det som et menneske og altid er optaget af noget. Dette menneske bør betragtes med en slags hellig ærefrygt både på grund af sin barnlige uskyld og sin hemmelighedsfulde magtesløshed og den medfølelse, som dets lidelser fremkalder. Af disse grunde er dette menneske optaget af sig selv, af disse grunde søger det fællesskabet. Dette menneske er på én og samme tid *lovpriser af de gamle dage* og fuld af forventning om fremtiden, som det drømmer om må blive lykkeligere end fortiden. Dette menneske er på den ene side skyldigt i forbrydelser og på den anden pryd med en hellig livsstil, og så fremdeles. Der er på det seneste opstået en verdslig og antireligiøse humanisme, der så at sige har udfordret konciliet til kamp. To religioner er stødt sammen: Den religion, som består i at dyrke Gud, der ønskede at blive menneske, og

den religion – sådan bør man nemlig opfatte den – som dyrker mennesker, der ønsker at blive gud. Og hvad er sket? Strid, kamp, fordømmelse? Det kunne man godt have ment, men det skete tydeligvis ikke. Det var i stedet den gamle fortælling om den gode samaritaner, som blev det forbillede og den rettesnor, vort koncil gjorde til sit åndelige princip. Koncilet var nemlig gennemtrængt af en dyb kærlighed til menneskene. Hele vort koncils opmærksomhed var rettet mod at undersøge og betragte menneskenes nød, der er desto mere byrdefuld, jo mere voksen denne jords afkom bliver. I, denne tidsalders humanister, som benægter enhver sandhed ud over den fysiske natur, bør i det mindste anerkende koncilet for denne vores nye humanisme: for også vi, ja vi frem for nogen, respekterer mennesket.

Af den grund bør man også bekende, at den katolske religion og det menneskelige liv virkelig er inderligt forbundne og orienteret mod det samme menneskelige gode: Religionen, den katolske religion, er til for menneskeheden skyld, og den udgør på en måde menneskeheden liv. Det skyldes den ophøjede og på enhver måde fuldkomne lære om mennesket, som den katolske religion formidler (for er mennesket, overladt til sig selv, ikke en gåde for sig selv?). Denne lære stammer fra den indsigt, den katolske religion har i Gud. For hvis vi fuldt ud skal forstå mennesket, det sande menneske og mennesket i dets helhed, så er det nødvendigt først at kende Gud.

Hvis alle vi, der er her til stede, husker, at man i ethvert menneskes ansigt, især når det er gjort gennemsigtigt af lidelse og tårer, bør genkende Kristi, menneskesønnens, ansigt; og hvis man i Kristi ansigt bør genkende den himmelske Faders ansigt, således som det hedder: *Den, der har set mig, har set Faderen*, så ændrer det hele vores opfattelse af de menneskelige forhold og gør den kristen, fordi den rettes ind efter Gud. Man kunne også udtrykke det på den måde, at det er nødvendigt at kende mennesket for at kende Gud.

Vekselsang

Jf. Fil 4,8

R.Alt, hvad der er sandt, hvad der er ædelt, hvad der er ret, hvad der er rent, hvad der er værd at elske, hvad der er værd at tale godt om, * det skal I lægge jer på sinde. (Påsketiden: halleluja)!

Ø.Alt det gode og det rosværdige, * det skal I lægge jer på sinde. (Påsketiden: halleluja)!

Bøn

Gud, du, som betroede ledelsen af din Kirke til den salige pave Paul, en ivrig apostel for din Søns evangelium; giv os, at vi oplyst ved hans belæring må blive dine medarbejdere i udbredelsen af kærlighedens civilisation i verden. Ved vor Herre ...